

Minister Klimatu i Środowiska

DFE-WKW.050.18.2025.MG
4068510.16454589.13426368
Warszawa, 24-11-2025

Dotyczy: odpowiedzi na interpelację Posła Wojciecha Króla (znak: K10INT13363)

Temat: Opracowanie i uruchomienie dedykowanego instrumentu wsparcia finansowego dla inwestycji związanych z budową i modernizacją sieci kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków komunalnych adresowanego do małych gmin

---

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją Pana Posła Wojciecha Króla nr K10INT13363, przekazuję poniższe informacje.

Ministerstwo Klimatu i Środowiska uczestniczy w realizacji programu „Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko 2021–2027” (dalej: FEnIKS), finansowanego ze środków Unii Europejskiej. Jednocześnie sprawuje nadzór nad działalnością Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (dalej: NFOŚiGW), który finansuje przedsięwzięcia ze środków krajowych.

Program FEnIKS ma charakter ogólnokrajowy i wspiera realizację większych inwestycji. W zakresie gospodarki ściekowej pomoc przewidziana jest dla aglomeracji ujętych w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych (dalej: KPOŚK), o wielkości **co najmniej 15 tys. RLM** (równoważna liczba mieszkańców), które wymagają dostosowania do wymogów *Dyrektywy 91/271/EWG dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych*. Mniejsze aglomeracje (z przedziału 2 – 15 tys. RLM) finansowane są w ramach 16 Programów Regionalnych.

W zakresie środków krajowych, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wspiera zadania związane z gospodarką ściekową w ramach następujących programów priorytetowych:

- Gospodarka wodno-ściekowa w aglomeracjach:
  - Część 1: Gospodarka ściekowa w ramach Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych,
  - Część 2: Współfinansowanie projektów w ramach programu FEnIKS 2021–2027,
- **Gospodarka wodno-ściekowa poza granicami aglomeracji.**

Szczegółowe informacje dotyczące programów realizowanych przez NFOŚiGW dostępne są na stronie internetowej: <https://www.gov.pl/web/nfosigw/srodki-krajowe>.

Poniżej przedstawiam odpowiedzi na pytania zawarte w interpelacji:

1. Czy Ministerstwo Klimatu i Środowiska planuje opracowanie dedykowanego programu wsparcia inwestycji kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków adresowanego do małych gmin?

NFOŚiGW we wspomnianym programie priorytetowym **Gospodarka wodno-ściekowa poza granicami aglomeracji** oferuje wsparcie dla przedsięwzięć związanych infrastrukturą do odbierania i oczyszczania ścieków komunalnych oraz zaopatrzenia w wodę do spożycia, realizowanych poza granicami aglomeracji ujętych w KPOŚK. Pomoc przeznaczona jest na zadania dotyczące m.in.: budowy/modernizacji/rozbudowy lokalnych oczyszczalni ścieków, a także instalacji do odbioru i retencjonowania dowożonych taborem asenizacyjnym ścieków i osadów ściekowych, budowy lub modernizacji sieci kanalizacji sanitarnej, zakupu pojazdów do transportu do stacji zlewnych nieczystości ciekłych, czy też tworzenia cyfrowych systemów do zgłaszania i ewidencjonowania zbiorników bezodpływowych.

2. Jeśli tak, to w jakim horyzoncie czasowym można spodziewać się uruchomienia takiego instrumentu?

Nabór w ramach programu priorytetowego **Gospodarka wodno-ściekowa poza granicami aglomeracji** uruchomiony został w lipcu 2025 r. Wnioski można składać w terminie do **30.06.2029 r.** Budżet naboru wynosi do **100 mln zł.**

3. Czy rozważane jest wykorzystanie środków z funduszy krajowych lub unijnych w celu sfinansowania tego rodzaju działań ?

Rozpoczęły się wstępne prace związane z programowaniem wsparcia unijnego na lata 2028-2034. Nie wiadomo jeszcze czy i na jakich zasadach będą mogły być finansowane przedsięwzięcia związane z gospodarką wodno-ściekową. Mając na uwadze skalę potrzeb inwestycyjnych w tym obszarze, Ministerstwo Klimatu i Środowiska będzie zabiegało o jego ujęcie w ramach programów finansowanych ze środków UE w nowej perspektywie finansowej.

4. Jakie inne formy wsparcia rząd przewiduje dla gmin, które nie są w stanie samodzielnie realizować inwestycji kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków, a które są zobowiązane do spełnienia wymogów unijnych w tym zakresie?

Wsparcie dla obszaru związanego z gospodarką ściekową zapewnione zostało z różnych źródeł. W przypadku środków pochodzących z budżetu UE, podział kompetencji pomiędzy poszczególne programy opiera się o wielkość aglomeracji ujętych KPOŚK. Wynika on z Umowy Partnerstwa (*Umowa partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce*), która stanowi podstawowy dokument określający współpracę UE z Polską w zakresie wykorzystania Funduszy Europejskich w ramach Polityki Spójności.

Jak już wspomniano na wstępie, program FEnIKS, w którego wdrażaniu uczestniczy Ministerstwo Klimatu i Środowiska, ma zasięg ogólnopolski i wspiera aglomeracje o wielkości od 15 tys. RLM. Pomoc dla mniejszych aglomeracji (o wielkości od 2 do 15 tys.

RLM), przewidziano natomiast w ramach **Programów Regionalnych**. Za ich realizację odpowiadają poszczególne urzędy marszałkowskie.

Zarówno w przypadku programów regionalnych jak i FEnIKS, wsparcie dotyczy jednak aglomeracji, które nie uzyskały dotychczas zgodności z wymogami tzw. dyrektywy ściekowej (*Dyrektywa Rady 91/271/EWG dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych*). Ma to istotne znaczenie z punktu widzenia grożących Polsce kar finansowych, za brak dostosowania się do określonych w niej warunków dotyczących poziomu skanalizowania aglomeracji, wydajności oczyszczalni ścieków oraz jakość i jakości oczyszczanych ścieków.

Gospodarka ściekowa w małych gminach wspierana jest również ze środków innych polityk UE. W ramach **Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027** (dalej: PSWPR) zaplanowana została interwencja 10.10. *Infrastruktura na obszarach wiejskich oraz wdrożenie koncepcji inteligentnych wsi – obszar A Inwestycje w zakresie systemów indywidualnego oczyszczania ścieków*. Z realizacją PSWPR odpowiada Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Wsparcie dla inwestycji w zrównoważoną gospodarkę ściekową na terenach wiejskich przewiduje również **Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności**. Za realizację reformy B3.1. *Wsparcie zrównoważonej gospodarki wodno-ściekowej na terenach wiejskich*, również odpowiada Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Ponadto informuję, że inwestycje w gospodarce wodno-ściekowej, oprócz wspomnianych wyżej programów, mogą być także finansowane z **innych źródeł publicznych**, zarówno krajowych jak i zagranicznych. Aktualnie jednostki samorządu terytorialnego mogą korzystać z również z poniższych mechanizmów dedykowanych gospodarce ściekowej:

- Wsparcie z budżetu państwa na podstawie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego;
- partnerstwo publiczno-prywatne;
- Programy Interreg (Południowy Bałtyk, Polska–Ukraina, Litwa–Polska, Europa Środkowa, Region Morza Bałtyckiego);
- Polsko-Szwajcarski Program Rozwoju Miast;
- Rządowy program rozwoju północno-wschodnich obszarów przygranicznych na lata 2024-2030;
- PFR Fundusz Inwestycji Samorządowych FIZAN;
- Samorządowy Fundusz Pożyczkowy;
- międzynarodowe instytucje finansowe (Europejski Bank Inwestycyjny, Bank Rozwoju Rady Europy, Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju).

Syntetyczna informacja o źródłach finansowania gospodarki ściekowej, zarówno w aglomeracjach ujętych w KPOŚK, jak i na obszarach poza aglomeracjami, została zamieszczona na stronie internetowej Ministerstwa Infrastruktury pod adresem <https://www.gov.pl/web/infrastruktura/finansowanie-gospodarki-sciekowej>.

Z wyrazami szacunku

Z up. Ministra

Krzysztof Bolesta
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ - podpisany cyfrowo/

Do wiadomości:

Departament Spraw Parlamentarnych w KPRM